

Stan wojenny w PRL-u
13 grudnia 1981

42 rocznica

MODLITWA O WSCHODZIE SŁOŃCA

STAN WOJENNY

13.12.1981-22.07.1983

KONFERENCJA W JAŁCIE NA KRYMIE

ŻELAZNA KURTYNA

PODZIAŁ EUROPY

KONSTYTUCJA
POLSKIEJ
RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

Uchwalona
przez Sejm Ustawodawczy
w dniu
22 lipca 1952 r.

Warszawa 1983

KONSTYTUCJA
PRL

(См. статью 1, пункт 1, абзац 1, пункт 1)
Статья 1, пункт 1
Польская Народная Республика

Конституция
Польской Народной Республики

(Республика трудящихся)

Польская Народная Республика является продолжением лучших традиций польского народа и осуществлением освободительной идеи польского трудового народа. Под руководством своего героического рабочего класса и опираясь на рабоче-крестьянский союз польские трудящиеся массы в течение пятилетий боролись против национального порабощения, а также против эксплуатации капиталистов и помещиков. В период оккупации польский народ вел непримиримую борьбу с кровавой гитлеровской неволей. Историческая победа над фашизмом, освобождая польские земли, сделала возможным объединение польскими трудящимися и возвращение полькам в новых справедливых границах. Навсегда вернулись к Польше Западные Земли.

Осуществляя достопамятные указания Манifestа от 22-го июля 1944 г. и развивая его программные принципы, народная власть благодаря самоотверженным и творческим усилиям польского трудящегося народа - в борьбе с отчаянным сопротивлением остатков старого помещичье-капиталистического строя совершила огромные общественные преобразования. В результате массовых преобразований ликвидирована власть помещиков и капиталистов, упрочилось государство народной демократии, формируется и укрепляется новый общественный строй, отвечающий интересам и стремлениям широчайших народных масс. Основные основы этого строя устанавливает Конституция Польской Народной Республики.

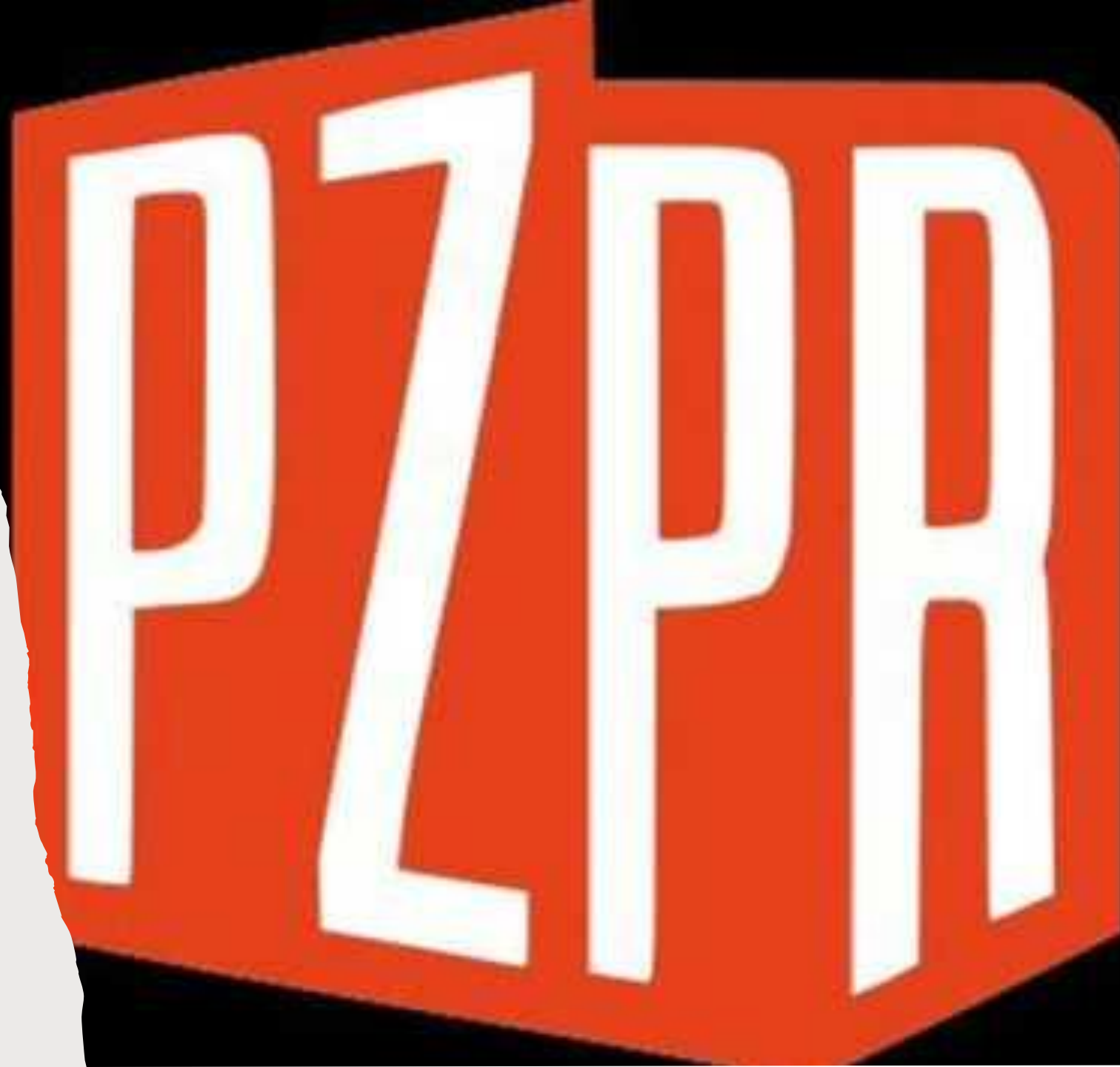
Основой *Национальной* *Республики* народной власти является союз рабочего класса и трудового крестьянства. В этом союзе руководящая роль принадлежит рабочему классу, опирающемуся на революционные традиции польского и международного рабочего движения, на польский опыт победоносного социалистического строительства в Союзных Социалистических Республиках - первом государстве рабочих и крестьян.

См. статью 1, пункт 1, абзац 1, пункт 1
Статья 1, пункт 1
Польская Народная Республика

GODŁO PRL

POLSKA
ZJEDNOCZONA
PARTIA
ROBOTNICZA

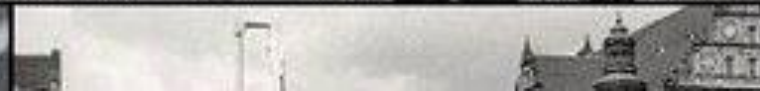
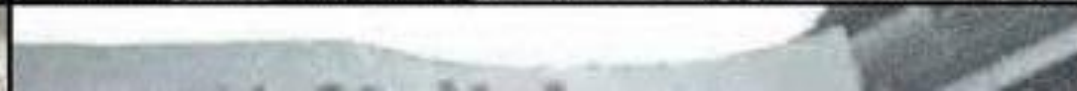
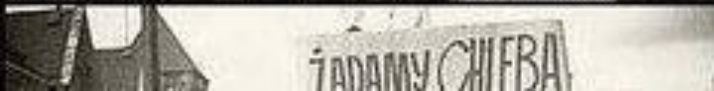
PROTESTY POLAKÓW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

poznański czerwiec

56

MARZEC 68

STRAJKI STUDENTÓW

RODZINY NIE MARTWCIE SIĘ ZWYCIĘZYMY

GRUDZIEŃ 70

CZERWIEC 76

**WOLNOŚĆ
DLA WIĘŹNIÓW
POLITYCZNYCH**

1979 I PIELGRZYMKA JANA PAWŁA II DO POLSKI

Solidarność

31 sierpnia
1980 roku
narodziła się

jest

rocznica tych wydarzeń
nasze wspólne
święto naszej

jedna

SOLIDARNOŚĆ 1980

A close-up photograph of a red brick wall. The word "Solidarność" is painted in a bold, red, stylized font across the middle of the image. The paint is thick and has a slightly textured appearance. The bricks are arranged in a traditional pattern, and the mortar is visible between them. The lighting is bright, casting soft shadows on the bricks.

Solidarność

SOLIDARNOŚĆ 80

LECH WAŁĘSA I SOLIDARNOŚĆ

GEN. WOJCIECH JARUZELSKI

13 GRUDNIA

1981

PAMIĘTAMY

Ogłoszenie stanu wojennego z 12 na 13 grudnia 1981 r.

OBWIESZCZENIE

o wprowadzeniu stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa

Kierując się potrzebą zapewnienia wzmożonej ochrony podstawowych interesów państwa i obywateli, w celu stworzenia warunków skutecznej ochrony spokoju, ładu i porządku publicznego oraz przywrócenia naruszonej dyscypliny społecznej, a także mając na względzie zabezpieczenie możliwości sprawnego funkcjonowania władzy i administracji państwowej oraz gospodarki narodowej – działając na podstawie art. 33 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej – Rada Państwa wprowadziła stan wojenny.

W związku z tym podaje się do publicznej wiadomości, że na czas obowiązywania stanu wojennego:

- zakazane zostało wydawanie i odbieranie wszelkiego rodzaju zgromadzeń, pochodów i manifestacji a także organizowanie i przeprowadzanie zbiorów publicznych oraz imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych bez uprzedniego uzyskania zezwolenia właściwego terenowego organu administracji państwowej i w tym celu zabroniła się organizację religijnych odbywających się w obszarze kociołków, kaplic i innych miejsc przeznaczonych wyłącznie do tych celów;
 - zakazane zostało rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju wydawnictw, publikacji i informacji każdym sposobem, publiczne wykonywanie utworów artystycznych oraz używanie jakiegokolwiek urządzeń poligraficznych bez uprzedniego uzyskania zgody właściwego organu;
 - zawieszono wszelkie prawa pracowników do organizowania i przeprowadzania wszelkiego rodzaju strajków oraz akcji protestacyjnych;
 - zakazano wszelkie wycieczki w miejscach publicznych obywateli posiadania przy sobie dokumentów stwierdzających tożsamość, a w stosunku do urzędów służb mających obowiązek ich posiadania – legitymacji służbowych lub funkcjonalnych świadectw osobistych;
 - wprowadzono mandat obowiązku uprzedniego uzyskiwania zezwolenia właściwego terenowego organu administracji państwowej na pobyt stały w terenie zagranicznym, organu Między Obywatelskiej na pobyt stały w tej dziedzinie;
 - zakazano wszelkie sprawowanie kuratel oraz opiekuńcze legitymacji i wólczykarskich na morderców wespranych i terrorystycznych.
- Ponadto w czasie obowiązywania stanu wojennego, w zakresie powołanego obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
- obowiązki żołnierzy i służb wojskowej oraz żołnierze rezerwy mobilizacji od ich przeniesienia mogą być w każdym czasie powołani do czynnej służby wojskowej, na zarządzenie Ministra Obrony Narodowej;
 - obowiązki jednostki organizacyjnej administracji państwowej i gospodarki narodowej, wykonujące zadania szczególnie ważne dla obronności i bezpieczeństwa państwa, objęte zostały mobilizacją, co oznacza mobilizację na osoby zatrudnionych w tych jednostkach szczególnych obowiązków, z których osoby te zostały poinformowane przez kierowników zakładów pracy;
 - możny przesłanie do służby w określonych formacjach obrony cywilnej mogą być obywateli do pełnienia czynności służby w obszarze czynnej w czasie i zakresie wynikającym z wykonanych zadań;
 - obywateli mogą być zobowiązani przez właściwe organy administracji państwowej i organy administracji wojskowej do wykonania określonych świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony państwa.

W czasie obowiązywania stanu wojennego, jeżeli będzie tego wymagały interesy obrony państwa, ładu i porządku publicznego, organy administracji państwowej mogą również:

- wprowadzić ograniczenia swobody poruszania się mieszkańców w określonym czasie i miejscach przez wprowadzenie podległy mobilizacji albo innych ograniczenia lub przytywania do określonych województw, miast i gmin;
- nakazać obywateli uprzedniego uzyskiwania zezwolenia właściwego terenowego organu administracji państwowej na zmianę miejsca pobytu, podlegając na przesłaniu się do innej miejscowości za okazaniem niżej określonych dokumentów stwierdzających zamieszkiwanie się w nowym miejscu pobytu;
- nakazać działalności stowarzyszeń, związków zawodowych, strażackich i organizacji społecznych i zawodowych, których działalność stanowi zagrożenie dla interesów bezpieczeństwa państwa, a wyjątkiem kociołków i związków wyznaniowych.

nowi zagrożenie dla interesów bezpieczeństwa państwa, a wyjątkiem kociołków i związków wyznaniowych.

- wprowadzić mandat przyznający pracownikom, korespondencji i telekomunikacji oraz korespondencji telefonicznej;
- obowiązek posiadaczy radiowych urządzeń nadawczych i nadawczo-odbiorczych do stacjonowania tych urządzeń do depozytu we wskazanych miejscach;
- obowiązek posiadaczy broni palnej krótkiej oraz broni myśliwskiej i sportowej, a także posiadaczy amunicji i materiałów wybuchowych do stacjonowania ich we wskazanych miejscach;
- zakaz obywateli udzielać informacji i materiałów wybuchowych oraz obywateli telegraficznych określonych obywateli i miejsc albo na określonych obszarach;
- zakaz udzielać określonych informacji i materiałów;
- wstrzymał lub ograniczył pracę określonych urządzeń łączności oraz wykorzystania linii łączności postowej i telekomunikacyjnej;
- zawieszono lub ograniczył pracę sieci i stacji w zakresie przesyłu sygnałów, kolejowych, kolejowych i wodnych oraz ruch pojazdów mechanicznych na drogach publicznych;
- zamknął lub ograniczył graniczy ruch osobowy i towarowy przez przejścia graniczne.

W czasie obowiązywania stanu wojennego osoby naruszające powołane zakazy, nakazy, obowiązki i ograniczenia, podlegają obowiązkowi odpowiedzialności karnej za przestępstwa lub wykroczenia w postępowaniu doraźnym i przysiężnym.

Obowiązek obywateli lat 17, w stosunku do których istnieje ustalona odpowiedzialność, na podstawie ich woli prowadzi być do czasu zakończenia wojny, na podstawie obowiązku państwa mogą być internowane w określonych miejscach, w czasie obowiązywania stanu wojennego – na podstawie decyzji komendanta wojewódzkiego Między Obywatelskiej.

W stosunku do osób pełniących służbę wojskową i służbę w jednostkach wojskowych oraz służby w obszarze cywilnej – stosowana będzie za przestępstwa popełnione w związku z ich służbą odpowiedzialność karą przed sądem wojennym według przepisów odnoszących się do zabawy w czynnej służbie wojskowej w czasie wojny.

Podaje się również do publicznej wiadomości, że w przypadkach obowiązków lub indywidualnego bezpieczeństwa państwa przy zabawie lub woli obywateli albo innych społecznych, indywidualnego lub obywatelskiego interesu państwa, a także organów lub jednostek administracji państwowej i organizacji politycznych oraz w innych obszarach i urządzeniach gospodarki narodowej albo obszarach wojskowych i służb wojskowych lub bezpieczeństwa państwa, obywateli indywidualnych i społecznych działań i świadczeń gospodarki narodowej i innych formacji państwowych do ochrony porządku publicznego mogą być wprowadzone oddziały i pododdziały ich struktury, przy czym wszelkie w ich obrębie mogą być do służby środków przymusu bezpieczeństwa w celu przywrócenia spokoju, ładu i porządku publicznego.

Wyraza się wszystkim obywateli do bezwzględnej przestrzegania wprowadzonych zakazów, nakazów i ograniczeń oraz wykorzystania innych nakazanych obowiązków, a także podporządkowania się wszelkim zarządzeniom sprawnym władzy, wykonaniu w celu zapewnienia spokoju, ładu i porządku publicznego oraz umocnienia dyscypliny społecznej.

PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

WOJSKOWA RADA OCALENIA NARODOWEGO

13-XII-89-ZGINEŁA

TRAGICZNIE

Wolność

NARÓD

WIERZĄCY W ŻMARTWYCHWSTANIE

KONTROLE

Zarządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 13 XII 1981 r. w sprawie ograniczenia swobody poruszania się osób w czasie obowiązywania stanu wojennego

Na podstawie art. 9 ust. 2 pkt. 1 oraz w związku z art. 8 ust. 1 dekretu z dnia 12 XII 81 o stanie wojennym -- zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się zakaz przebywania osób w miejscach publicznych od godz. 22.00 do godz. 6.00 następnego dnia w miejscowościach położonych na obszarze całego kraju.

§ 2.

Zakaz, o którym mowa w § 1, nie dotyczy:

1) żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i innych formacji organizacyjnych powołanych do

ochrony porządku publicznego lub mienia społecznego;

2) pracowników służb ratowniczych i komunalnych przebywających w miejscach publicznych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych;

3) osób bezpośrednio powracających lub udających się do miejsc pracy, posiadających odpowiednio zaświadczanie wystawione przez kierownika zakładu pracy, upoważnione przez właściwego miejscowo komendanta (kierownika) jednostki rejonowej Milicji Obywatelskiej.

§ 3.

W stosunku do osób naruszających postanowienia niniejszego za-

rażenia mogą być zastosowane środki przemocy bezpośredniego przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub innych formacji organizacyjnych powołanych do ochrony porządku publicznego polegające na przymusowym doprowadzeniu do najbliższej jednostki rejonowej Milicji Obywatelskiej albo odprowadzeniu do miejsca zamieszkania, niezależnie od odpowiedzialności za popełnione wykroczenia.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Krotki komentarz

OBWIESZCZENIE

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 i 2 Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym przypomina się mieszkańcom m.st. Warszawy i województwa, że zabronione jest zwoływanie i odbywanie wszelkiego rodzaju zgromadzeń, wieców i manifestacji.

Udział w wiecach, zgromadzeniach i manifestacjach stanowi poważne zakłócenie porządku publicznego.

Stosownie do Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym

„Kto organizuje albo kieruje strajkiem lub akcją protestacyjną, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5” (art. 46. ust. 2).

„Kto w celu przeprowadzenia strajku lub akcji protestacyjnej, albo w czasie ich trwania przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem zmusza inną osobę do zaniechania podjęcia lub wykonywania pracy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5” (art. 46. ust. 3).

Wojewódzki Komitet Obrony

WAWA, dn. 16 grudnia 1981 r.

Stan wojenny a prawa obywateli PRZEPUSTKI

Stosownie do cytowanego artykułu winien Obywatel/ka dokonać w ciągu 12 godzin zameldowania w urzędzie miasta lub gminy w miejscowości, do której przybył. W stosunku do osób uchylających się od tego obowiązku mają zastosowanie przepisy karne wyżej wymienionego Dekretu.

Z upoważnienia Prezydenta Miasta

PRZEPUSTKA

SENZURA
Teresa Turcotte

CENZURA

CENZURA

Wojciech
Mieszko powrót
do pracy

AGENCJA WYDAWNIWA

Pen

dr Zbigniew HOŁDA

CENZURA KORESPONDENCJI

Mieczysław Lucyan

77-200 WIERZBICA

BRAKI W SKLEPACH KOLEJKI

EDLITY

KONS

Wyrwij murom zęby krat
Zerwij kajdany połam bat
A mury runą, runą, runą
I pogrzebią stary świat

NIEDZIELNY PORANEK
13 GRUDNIA

DZIEŃ BEZ TELERANKA

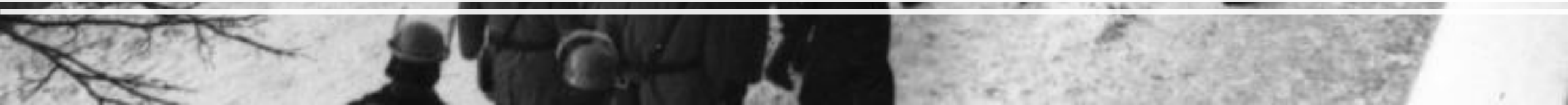
Jak się żyło w stanie wojennym

OGŁOSZENIE
STANU
WOJENNEGO

OBŁAWA NA SOLIDARNOŚĆ

**• Obława! Obława! Na
młode wilki obława! Te
dzikie zapalczywe W
gęstym lesie wychowane!
Kraż śniegu wydeptany!
W tym kręgu plama
krwawa! Ciała wilcze
kłami gończych psów
szarpane!**

Ulice miast-
codzienny widok

1000 g XI 82	250 g XI 82	500 g XI 82	1500 g XI 82	6 pacz. XI 82
P. zbożowe 1000 g XI 82	W. Z. Nr P-3 nazwisko i imię adres: gmina-miasto-dzielnica			Papierosy 6 pacz. XI 82
Proszek 200 g XI 82				Alkohol 1 but. XI 82
Proszek 100 g	R-Piii 10	Tłuszcze 375 g	Czekolada 100 g	R-Piii 20

Stan wojenny- stan codzienny

CZOŁGI I WOJSKO NA ULICACH MIAST

LEGITYMOWANIE OBYWATELI

ARESztOWANIA

PACYFIKACJE

WOJSKO NA ULICACH- CODZIENNOŚĆ POLAKÓW

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Trybuna Ludu

ORGAN KOMITETU CENTRALNEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

№ 20 (2000) Ark. 404 WARSZAWA, piątek 19 grudnia 1939 r. Numer 1.200.000 egz. Cena 1 zł 444

WOJCIECH JARUZELSKI: Zwracam się do wszystkich obywateli – nadeszła godzina ciężkiej próby. Próbie tej musimy sprostać, dowieść, że **Polski jesteśmy warci!**

Ukonstytuowała się Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego
Rada Państwa wprowadziła stan wojenny na obszarze całego kraju

Przemówienie gen. armii W. Jaruzelskiego

DEKLARACJA I DEKRETY
WOJSKOWEJ RADY OCALENIA NARODOWEGO

Przemówienie gen. armii W. Jaruzelskiego i jego wojsk w Warszawie 19 grudnia 1939 r. w sprawie ogłoszenia stanu wojennego.

Wobec stanu wojennego, ogłoszonego 17 grudnia 1939 r. przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, wzywamy do wyrażenia pełnego poparcia i solidarności z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej.

Przemówienie gen. armii W. Jaruzelskiego w Warszawie 19 grudnia 1939 r. w sprawie ogłoszenia stanu wojennego.

Wobec ogłoszenia stanu wojennego, wzywamy do wyrażenia pełnego poparcia i solidarności z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej.

Przemówienie gen. armii W. Jaruzelskiego w Warszawie 19 grudnia 1939 r. w sprawie ogłoszenia stanu wojennego.

Wobec ogłoszenia stanu wojennego, wzywamy do wyrażenia pełnego poparcia i solidarności z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej.

**MUZEUM
NIECZYNNE
DO ODWOŁANIA
STANU WOJENNEGO!**

MILICJA PRZECIWIW SPOŁECZEŃSTWU

INTERNOWANA SOLIDARNOŚĆ

15 GRUDNIA PACYFIKACJA KOPALNI MANIFEST LIPCOWY

MASAKRA W KOPALNI WUJEK

9 GÓRNIKÓW Z WUJKA

16 grudnia
kopalnia
"Wujek"-
władza strzela do
górników
UPAMIĘTNIENIE

OFIARY STANU WOJENNEGO

KR-VI-687/81

POSZUKIWANY

BORUSEWICZ BOGDAN

s. Konstantego, ur. 11.I.1949 r.

zam. Sopot ul. 23 Marca 96 m. 24.

wzrost 172 cm, krępy, włosy ciemnoblond,
oczy piwne.

Kontakty:

Sreniowski Józef - Łódź ul. Laurowa 2/2

Zych Stanisław-Sanok ul. Batorego 48

Bieliński Konrad-W-wa ul. Joteyki 22/2

Czyński Lech-W-wa ul. Racławicka 28/56

Napłoszek Danuta-W-wa ul. Elektoralna
nr 14b m. 15

Stankiewicz Grażyna-Białystok

ul. Nowy Świat 14/11

Skrobotowicz Jacek - Kraków

ul. Krowodorska 45/2

Abakanowicz Władysław - Słupsk

ul. 2 Augusta 4/20

Władza, a obywatele

ZIMA WASZA - WIOSNA NASZA

SOLIDARNOŚĆ

Przyšli re
Wyciągn
Drzwi
Ida

Aq
Je

PODZIEMNE RADIO

Solidarność

NIELEGALNE WIADOMOŚCI RADIO SOLIDARNOŚĆ

UPAMIĘTNIANIE OFIAR

**NIE BÓJ SIĘ
„WRONY”
-TO ONA BOI SIĘ
NAS**

POLACY KONTRA
WŁADZA

GŁODNY

STOCZNIOWIEC
PRACOWAŁ.

NIE BĘDZIE

PRZECZ Z CENZURĄ!

TO NIC
ALE MAMY
ZA TO
SOCJALIZM.

SOLIDARNOŚĆ W

ALCZ

NIE CHCEMY KOMUNY- POSTAWY POLAKÓW

NEI BÓJ SIĘ
«WRONY»
-TO ONA BOI SIĘ

NAS

WAŁĘSA

WYTRWAŁ

WALKA Z WŁADZĄ

A

POLACY PRZECIW WŁADZY

WOLNOŚĆ
W MUZYCE

ARTYŚCI PRZECIW CENZURZE

MR. ZOOB - ≡MOJ JEST TEN KAWAŁEK PODŁOGI≡

idź własną drogą,
bo w tym cały sens istnienia,
zeby umieć żyć

31 grudnia 1982 r.
stan wojenny został
zawieszony, a 22
lipca 1983 r.
ZNIESIONY

- *Władze komunistyczne jeszcze 12 grudnia przed północą rozpoczęły zatrzymywanie działaczy opozycji i "Solidarności". W ciągu kilku dni w 49 ośrodkach internowania umieszczono około 5 tys. osób. W ogromnej operacji policyjno-wojskowej użyto w sumie 70 tys. żołnierzy, 30 tys. milicjantów, 1750 czołgów, 1900 wozów bojowych i 9 tys. samochodów.*

Dokładna liczba osób, które w wyniku wprowadzenia stanu wojennego poniosły śmierć, nie jest znana. Przedstawiane listy ofiar liczą od kilkudziesięciu do ponad stu nazwisk. Nieznana pozostaje również liczba osób, które straciły w tym okresie zdrowie na skutek prześladowań, bicia w trakcie śledztwa czy też podczas demonstracji ulicznych.

Ks. Jerzy Popiełuszko kapelan Solidarności

NIE GŁOSUJESZ
PRZEZ LENIŃSTWO
DAJESZ RADOŚĆ
KOMUNISTOM

SZANSA!

SI KANDYDACI:

ANNA BOGUCKA-SKOWROŃSKA S

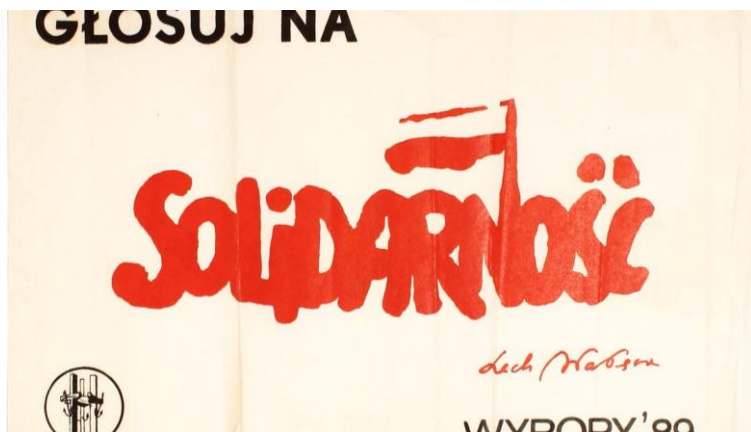
HENRYK GRZĄDZIELSKI SENAT

AN KRÓL SEJM

EDWARD MÜLLER SEJM

KOMITET OBYWATELSKI
W SŁUPSKU

ORY DO SEJMU I SENATU 4 CZERWCA

WYBORY 4 CZERWCA 1989

**ZAPAL
ŚWIATŁO
WOLNOŚCI**

**13 grudnia
19.30**

**• KU CZCI OFIAR
STANU
WOJENNEGO**

W życiu
piękne są tylko
chwile...

marek grechuta / anawa //

KOROWOD

Sklep
POLSKI HANDELOWY
ul. Żłtka 1
52-073
52-0733

T. Kozłowski & J. Górecki

Świecie nasz